

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ചതുരശീതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുരശീതിതമഃ സർഗഃ ||

വിഭീഷണേന ശ്രീരാമം പ്രതീന്ദ്രജിതോ മായായാ രഹസ്യം
വർണയിത്യാ സീതാ ജീവതീതി വിശ്വാസസ്യ ദൃഢശീകരണം ലക്ഷ്മണം
ച നികുംഭിലാം ഗമയിതും പ്രാർഥനം

രാമമാശ്വാസമാനേ തു
ലക്ഷ്മണേ ഭ്രാതൃവത്സലേ |
നിക്ഷിപ്യ ഗുൽമാൻ സ്വസ്ഥാനേ
തത്രാഗച്ഛദ് വിഭീഷണം || 6.84.1 ||

നാനാപ്രഹരണൈർവീരൈ -
ശ്ചതുർഭിരഭിസംവൃതഃ |
നീലാഞ്ജനചയാകാരൈ -
ർമാതംഗൈരിവ യുഥപൈഃ || 6.84.2 ||

സോദ്ഭിഗദ്യ മഹാത്മാനം
രാഘവം ശോകലാലസം |
വാനരാംശ്ചാപി ദദ്യുശേ
ബാഷ്പപർയാകുലേക്ഷണാൻ || 6.84.3 ||

രാഘവം ച മഹാത്മാന -
മിക്ഷ്യാകുകുലനന്ദനം |

ദദർശ മോഹമാപന്നം

ലക്ഷ്മണസ്യാങ്കമാശ്രിതം || 6.84.4 ||

വ്രീഡിതം ശോകസന്തപ്തം

ദൃഷ്ട്യാ രാമം വിഭീഷണം |

അന്തർദുഃഖേന ദീനാത്മാ

കിമേതദിതി സോബ്രവീത് || 6.84.5 ||

വിഭീഷണമുഖം ദൃഷ്ട്യാ

സുഗ്രീവം താംശ്ച വാനരാൻ |

ലക്ഷ്മണോവാച മന്ദാർഥ -

മിദം ബാഷ്പപരിപ്ലുതഃ || 6.84.6 ||

ഹതാ ഇന്ദ്രജിതാ സീതാ

ഇതി ശ്രുത്യൈവ രാഘവഃ |

ഹനുമദ്വചനാത് സൗമ്യ

തതോ മോഹമുപാശ്രിതഃ || 6.84.7 ||

കഥയന്തം തു സൗമിത്രിം

സന്നിവാർയ വിഭീഷണം |

പുഷ്പലാർഥമിദം വാക്യം

വിസംജ്ഞം രാമമബ്രവീത് || 6.84.8 ||

മനുജേന്ദ്രാർതരൂപേണ

യദുക്തസ്ത്വം ഹനുമതാ |

തദയുക്തമഹം മന്യേ

സാഗരസ്യേവ ശോഷണം || 6.84.9 ||

അഭിപ്രായം തു ജാനാമി

രാവണസ്യ ദുരാത്മനഃ |

സീതാം പ്രതി മഹാബാഹോ
 ന ച ഘാതം കരിഷ്യതി || 6.84.10 ||

യാച്യമാനഃ സുബഹുശോ
 മയാ ഹിതചികീർഷുണാ |
 വൈദേഹീമുത്സുജസ്യേതി
 ന ച തത് കൃതവാൻ വചഃ || 6.84.11 ||

നൈവ സാഗ്ലാ ന ദാനേന
 ന ദേദേന കുതോ യുധാ |
 സാ ദ്രഷ്ടുമപി ശക്യേത
 നൈവ ചാൻയേന കേനചിത് || 6.84.12 ||

വാനരാൻ മോഹയിത്യാ തു
 പ്രതിയാതഃ സ രാക്ഷസഃ |
 മായാമയീം മഹാബാഹോ
 താം വിദ്ധി ജനകാത്മജാം || 6.84.13 ||

ചൈത്യം നികുംഭിലാമദ്യ
 പ്രാപ്യ ഹോമം കരിഷ്യതി |
 ഹുതവാനുപയാതോ ഹി
 ദേവൈരപി സവാസവൈഃ || 6.84.14 ||

ദുരാധർഷോ ദവത്യേഷ
 സംഗ്രാമേ രാവണാത്മജഃ |
 തേന മോഹയതാ നൂന -
 മേഷാ മായാ പ്രയോജിതാ || 6.84.15 ||

വിഘ്നമൻവിച്ഛതാ തത്ര
 വാനരാണാം പരാക്രമേ |

സസൈൻയാസ്തുത്ര ഗച്ഛാമോ
യാവത്തന്ന സമാപ്യതേ || 6.84.16 ||

ത്യജൈനം നരശാർദൂല
മിഥ്യാ സന്താപമാഗതം |
സീദതേ ഹി ബലം സർവം
ദൃഷ്ട്യാ ത്യാം ശോകകർശിതം || 6.84.17 ||

ഇഹ ത്യാം സ്വസ്ഥഹൃദയ -
സ്തീഷു സത്ത്വസമുച്ഛിതഃ |
ലക്ഷ്മണം പ്രേഷയാസ്യാദിഃ
സഹ സൈൻയാനുകർഷിദിഃ || 6.84.18 ||

ഏഷ തം നരശാർദൂലോ
രാവണിം നിശിതൈഃ ശരൈഃ |
ത്യാജയിഷ്യതി തത്കർമ
തതോ വധ്യോ ഭവിഷ്യതി || 6.84.19 ||

തസ്യൈതേ നിശിതാസ്തീക്ഷ്ണാഃ
പത്രിപത്രാംഗവാജിനഃ |
പതത്രിണ ഇവാസൗമ്യഃ
ശരാഃ പാസ്യന്തി ശോണിതം || 6.84.20 ||

തത് സന്ദിശ മഹാബാഹോ
ലക്ഷ്മണം ശൂഭലക്ഷണം |
രാക്ഷസസ്യ വിനാശായ
വജ്രം വജ്രധരോ യഥാ || 6.84.21 ||

മനുജവര ന കാലവിപ്രകർഷോ
രിപുനിയനം പ്രതി യത്ക്ഷമോദ്യഭ്യ കർതും |

ത്വമതിസൃജ രിപോർവധായ വജ്രം

ദിവിജരിപോർമമനേ യഥാ മഹേന്ദ്രഃ || 6.84.22 ||

സമാപ്തകർമാ ഹി സ രാക്ഷസർഷഭോ

ഭവത്യദ്യശ്യഃ സമരേ സുരാസുരൈഃ |

യുയുത്സതാ തേന സമാപ്തകർമണാ

ഭവേത് സുരാണാമപി സംശയോ മഹാൻ || 6.84.23 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ ചതുരശീതിതമഃ സർഗഃ ||